

บรรณานุกรม

หนังสือ

เกษม จันทร์แก้ว. 2536. **สิ่งแวดล้อมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โครงการสหวิทยาการวิทยาศาสตร์
สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คณะกรรมการวิชาบูรณาการ หมวดศึกษาทั่วไป. 2541. **สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และชีวิต**. กรุงเทพฯ:
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

_____. 2545. **สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

คณะกรรมการการปฏิรูปการเรียนรู้. 2543. **ปฏิรูปการเรียนรู้ผู้เรียนสำคัญที่สุด**. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

จรรยา สุวรรณทัต และคณะ. 2534. **เอกสารการสอนชุดวิชาจิตวิทยาและสังคมวิทยาพื้นฐาน
เพื่อการวัดและการประเมินผลการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
สุโขทัยธรรมาธิราช.

จิตรรา วสุวณิช. 2536. **จิตวิทยาการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา:
ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชาติร์ สาราณ. 2545. **ครูรู้ได้อย่างไรว่าเด็กเกิดการเรียนรู้**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ:
มูลนิธิสตรีศึกษาวิจัย.

ถวัลย์ มาศจรัส และคณะ. 2546. **นวัตกรรมการศึกษา ชุดการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการ**.
กรุงเทพฯ: ธารอักษร.

ทีศนา เขมมณี. 2543. “การจัดการเรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง: โมเดลชิปปา” ใน
ประมวลบทความนวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้สำหรับครูยุคปฏิรูปการศึกษา, หน้า 1 – 22.
พิมพ์พันธ์ เฉชะกุลปต์, สุวัฒนา สุวรรณเขตนิกม และสร้อยสน สกลรักษ์. บรรณาธิการ.

ทศนา เขมมณี และคณะ. 2544. กระบวนการเรียนรู้: ความหมาย แนวทางการพัฒนาและปัญหา
ข้อข้องใจ. ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธำรง บังศรี. 2532. ทฤษฎีหลักสูตร: การออกแบบและพัฒนา. กรุงเทพฯ: คุรุสภาลาดพร้าว.

บันลือ พดุกะวัน. 2524. หลักสูตรการบูรณาการทางการสอน. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

บุญเจือ สงเนียม และนราวรรณ ทับพรหม. 2544. การทำแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ. สงขลา:
ศูนย์ศึกษาการพัฒนาครู คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา.

ประกอบ มณีโรจน์ และพิมพ์พันธ์ เฮ่งประดิษฐ์. 2544. แนวทางการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยใช้
เทคนิค 3 ประการ. สงขลา: สำนักงานการประถมศึกษา.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538. วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 6.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ภาควิชาการจัดการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2544. การวิจัยและพัฒนา
การปฏิรูปทั้งโรงเรียน. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มาลี จูฑา. 2544. การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดทิพย์วิสุทธิ์.

รัฐจวน คำชिरพิทักษ์. 2538. จิตวิทยาสื่อสารในชั้นเรียน. กรุงเทพฯ: ภาควิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์. 2547. เอกสารโรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์. สงขลา:
โรงเรียนพะตงประธานคีรีวัฒน์.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2543. เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ:
สุวีริยาสาส์น.

เลขา ปิยะอัจฉริยะ. 2545. โครงการนำร่องระดับชาติเกี่ยวกับการปฏิรูปการเรียนรู้ทั้งโรงเรียน.

กรุงเทพฯ: ม.ป.ท.

วราพร ศรีสุพรรณ. 2539. สิ่งแวดล้อมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอ เอส พริ้นติ้ง.

วัฒนาพร ระงับทุกข์. 2542. แผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง. กรุงเทพฯ:

บริษัท แอลทีเพรส จำกัด.

_____. 2545. เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค.

วิชากร, กรม. 2545. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ:

กองวิจัยทางการศึกษา.

_____. 2545. มาตรฐานการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีในหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ

วินัย วีระพัฒนานนท์ และบานชื่น สีพันผ่อง. 2539. สิ่งแวดล้อมศึกษา (ฉบับต้นแบบ) การศึกษา

เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ: ส่องสยาม.

วินัย วีระพัฒนานนท์. 2541. สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนา

การสาธารณสุขอาเซียน.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. 2534. แนวทางการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด

เอเอ็นที.

ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม, กรม. 2546. ความรู้สิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์.

สุนันทา สุนทรประดิษฐ์. ม.ป.ป. การเขียนแผนการสอนแนวปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติ

การศึกษาแห่งชาติ. ชัยนาท: ชมรมพัฒนาความรู้ด้านระเบียบกฎหมาย.

สุภางค์ จันทวานิช. 2542. วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางค์ โค้วตระกูล. 2541. จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวิทย์ มูลคำ และอรทัย มูลคำ. 2545. 19 วิธีจัดการเรียนรู้: เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะ.

พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ภาพพิมพ์.

สำลี รักสุทธี และคณะ. ม.ป.ป. คู่มือการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ตามเกณฑ์ใหม่ของ กค.

กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.

อรทัย มูลคำ และคณะ. 2544. Child center: Storyline method: การบูรณาการหลักสูตรและ

การเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เล่ม 1. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. 2544. Child center: Storyline method: การบูรณาการหลักสูตร

และการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ:

ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์.

เอกรินทร์ สีมหาศาล และสุปรารธนา ยุกตะนันท์. 2546. การออกแบบเครื่องมือวัดและประเมิน

ตามสภาพจริง. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ไทยร่วมเกล้า จำกัด.

อุทัย ดุลยเกษม, (สุเทพ บุญซ้อน, บรรณาธิการ). 2545. สังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนาแนวคิด

เกี่ยวกับการวิจัยและการพัฒนา ดร. อุทัย ดุลยเกษม. พระนครศรีอยุธยา: เทียนวัฒนา.

รายงานประกอบการประชุม

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2546. การเสวนาสังแวดล้อมศึกษาระดับประเทศ ครั้งที่ 1

แลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่ออนาคตสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน 30 สิงหาคม – 1 กันยายน 2543.

“มารุต จาติเกตุ. 2545. แนวทางการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในระบบโรงเรียน”. กรุงเทพฯ:

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม.

รายงานการวิจัย

พิศนา แคมมณี และคณะ. 2544. รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของ
โรงเรียน: การศึกษาพหุกรณี. สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยโครงการเบื้องต้น เรื่อง
การศึกษาข้อมูลพื้นฐานและทบทวนองค์ความรู้ สำหรับการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
ทั้งระบบโรงเรียนให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.

ณรงค์ ณ เชียงใหม่. 2525. รายงานผลการวิจัย เรื่อง การประเมินผลภาวะคลองอยู่ตะเภา. ม.ป.ท.

นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. 2544. การวิจัย เรื่อง การพัฒนาเพื่อการปฏิรูป
ทั้งโรงเรียน. ภาควิชาวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พันศักดิ์ พลสารัมย์, วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา และทิพย์รัตน์ สีเพชรเหลือง. 2543.
รายงานการวิจัย เอกสาร เรื่อง พัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ในระดับปริญญาตรี.
กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์.

สุชิน เพ็ชรรักษ์. 2544. รายงานการวิจัย เรื่อง การจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วย
Constructionism ปัญหาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

เอกสารวิชาการ

ธงชัย ชิวปรีชา. 2545. “การศึกษา เรื่อง น้ำ” ใน คู่มือแนวการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามโครงการ
ของ GLOBE, หน้า 1 – 79. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และ
เทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ.

จุดสาร

กลิ่นประทุม ปัญญาปิง. 2538. “สิ่งแวดล้อมศึกษาและการพัฒนาที่ยั่งยืนในการศึกษาสาขาอาชีพ”,
จุดสารสภาวะแวดล้อม. ม.ป.ท.

ฝ่ายส่งเสริมการศึกษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม. 2544. **เพิ่มความรู้อะไรสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง:
สิ่งแวดล้อมศึกษา.**

วารสาร

กองบรรณาธิการ. 2546. “เทคนิคการเรียนรู้แบบบูรณาการ”, **สารปฏิรูป**. 62 (มิถุนายน 2546), 35.

กาญจนา ไชยพันธุ์. 2545. “ตัวบ่งชี้ของผู้สอนกับผู้เรียนเป็นสำคัญ”, **วารสารวิชาการ**.
8 (สิงหาคม 2545), 59 – 60.

บัณฑิต ดุลยรักษ์. 2541. “สิ่งแวดล้อมศึกษา: กระบวนการศึกษาในระบบโรงเรียน”,
วารสารศึกษาศาสตร์. 12 (มกราคม – มิถุนายน 2541), 47 – 48.

ธีระชัย ปุณณโชติ. 2540. “การเรียนการสอนแบบบูรณาการ: ทักษะของผู้เชี่ยวชาญ”,
วารสารโครงการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. 3 (เมษายน – มิถุนายน 2540), 14 – 19.

นวลจิตต์ เขาวงกตพิงศ์. 2545. “การจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา”,
วารสารวิชาการ. 10 (ตุลาคม 2545), 9.

บุญเลี้ยง ทุมทอง. 2544. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในระดับมัธยมศึกษา”, **วารสารวิชาการ**.
9 (กันยายน 2544), 9.

ภิรมนา อินทรกำแหง. 2544. “ระบบการจัดการเรียนการสอน”, **วารสารวิชาการ**.
11 (พฤศจิกายน 2544), 28.

วิเศษ ชินวงศ์. 2544. “การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ”, **วารสารวิชาการ**.
10 (ตุลาคม 2544), 27 – 32.

วีระเดช เชื้อนาม. 2545. “เจาะแก่น” Child centered” การจัดการเรียนการสอน โดยยึดผู้เรียน
เป็นศูนย์กลาง คืออะไร”, **วารสารศึกษาศาสตร์**. 5 (กุมภาพันธ์ 2545), 4.

สุชานาด ยอดอินทร์พรหม. 2544. “การประเมินตามสภาพจริง (Authentic assessment)”,
วารสารวิชาการ. 12 (ธันวาคม 2544), 57.

สุภรณ์ สถาพงศ์ และคณะ. 2545. “หลักสูตรใหม่ นักเรียนจะเรียนรู้ด้วยความสุข แต่มีเงื่อนไข
ความสำเร็จ,” วารสารวิชาการ. 5 (มกราคม 2545), 21.

สำนักงานคณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ. 2543. วารสารนโยบายพลังงาน.
47 (มกราคม – มีนาคม 2543).

เสาวลักษณ์ รุ่งตะวันเรืองศรี. 2545. “การจัดการเรียนรู้สิ่งแวดล้อมศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม”,
วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. 28 (กรกฎาคม – ธันวาคม 2545), 18 – 19.

อรัญญา สุธาณีโนบล. 2545. “การสอนแบบบูรณาการ”, วารสารวิชาการ. 5 (ธันวาคม 2545), 20.

อุมาพร บุญญาวิโรจน์. 2545. “การจัดกิจกรรมการบูรณาการการเรียนการสอนของโรงเรียน
เทศบาล ๓ (วิมุกตายนวิทยา)”, วารสารวิชาการ. 12 (ธันวาคม 2545), 70 – 77.

เอกสารอัดสำเนาและเอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่

เบญจมาศ นาคหลง. 2546. สรุปรายงานการจัดกระบวนการเรียนรู้แบบบูรณาการ “คลังอยู่ตะเภา”
โรงเรียนเครือข่ายรักษ์คลองอยู่ตะเภา 2546. สงขลา: โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.

_____. 2546. รายงานการจัดกระบวนการเรียนรู้เชิงบูรณาการ “รักษ์คลองอยู่ตะเภา” ระดับชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4. สงขลา: โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.

_____. 2547. รายงานการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เรื่อง “รักษ์ถิ่น” 2547. สงขลา:
โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.

โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์. 2548. แผนปฏิบัติการ ปีงบประมาณ 2548. สงขลา:
โรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.

วิทยานิพนธ์

กฤษมาลย์ มาแม่นสกุล. 2540. “การศึกษาการจัดโครงการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่ได้รับรางวัลด้านสิ่งแวดล้อม จากกรมสามัญศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนสารวิทยา กรุงเทพมหานคร.

จิราพร จำปาอ่อน. 2538. “ปัญหาการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานประถมศึกษาในจังหวัดเลย”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา).

จิราภา มณีวรรณ. 2544. “การออกแบบกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนระดับประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (สำเนา).

นพวรรณ ภูโพนุลย์. 2545. “การเปรียบเทียบระหว่างรูปแบบการเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการสอนตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้”, ปริญญาวิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาครูศาสตร์เกษตร ภาควิชาอาชีวศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

บังอร พุดคง. 2544. “การพัฒนารูปแบบการสอนภาษาฝรั่งเศสแบบบูรณาการเนื้อหาและทักษะทางภาษาโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี”, ริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศึกษาศาสตร์-การสอน) สาขาการสอนภาษาฝรั่งเศส ภาควิชาวิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

โปรดปราน พรรณทรัพย์. 2542. “การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เรื่อง ป่าชุมชน สำหรับเกษตรจังหวัดสุรินทร์”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหิดล. (สำเนา).

พรชัย หนูแก้ว. 2541. “การพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมประชาธิปไตยของนักเรียนประถมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาเอก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

พิมพ์ลักษณ์ โงงนาค. 2547. “กระบวนการบูรณาการ เรื่อง คลองอู่ตะเภาในหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4: กรณีศึกษาโรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์. อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เพียงใจ รัชมารักจิตานนท์. 2527. “บทบาทของชมรมทางสิ่งแวดล้อมในมหาวิทยาลัยในเขตกรุงเทพมหานคร ในการจัดกิจกรรมเพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อม”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.

รัชนี ธนะวดี. “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการโดยใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัว สำหรับนักเรียนโรงเรียนวัดสวนดอก”, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

รามเมษ รัตนกุล. 2541. “การปฏิบัติการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาของครูประถมศึกษาใน จ.ภูเก็ต”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วรพัตรา ขวัญเพชร. 2547. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง สิ่งแวดล้อมศิลปกรรม โดยใช้แหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ในตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา กรณีศึกษา: โรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านแหลมทราย)”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วิลาวณิชย์ มีพัฒน์. 2546. “การสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมโดยใช้บทเรียนโมดูล เรื่อง คลองอู่ตะเภา: กรณีศึกษาโรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

วรรณิกา ศุกรีพงศ์. 2527. “การสร้างหลักสูตรฝึกอบรมสิ่งแวดล้อมศึกษาสำหรับครูระดับมัธยมศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาสิ่งแวดล้อมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. (สำเนา).

วิวัฒน์ อึ้งเจริญ. 2547. “การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชน: กรณีศึกษา: ชุมชนปริตก เทศบาลตำบลปรัก อำเภอสะเดา จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. (สำเนา).

ศุภวรรณ อาศรัยผล. 2545. “การสร้างหน่วยการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่มีรูปแบบทักษะสัมพันธ์และการบูรณาการสาระการเรียนรู้สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น”, รายงานการศึกษาอิสระ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สมนึก ชันประสิทธิ์. 2545. “การศึกษาปัจจัยที่กำหนดความสำเร็จของโครงการฝึกอบรมเยาวชนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร”, ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล. (สำเนา).

สมศักดิ์ พักวัน. 2545. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น. (สำเนา).

สิริพัชร เจษฎาวิโรจน์. 2546. “การพัฒนาหลักสูตรบูรณาการ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดเสมียนนารี กรุงเทพมหานคร”, ปริญญาศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา).

สุภาพร วุกถ้อง. 2546. “การจัดทำคู่มือธรรมชาติเพื่อการเรียนรู้สิ่งแวดล้อม ณ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า โตนงาช้าง จังหวัดสงขลา – สตูล”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุวัฒน์ ไกรมาก. 2545. “ผลของการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมโดยวิธีการวิจัยปฏิบัติการที่มีผลต่อมโนทัศน์เกี่ยวกับวิทยาศาสตร์ สิ่งแวดล้อม และความสามารถในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ ภาควิชามัธยมศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (สำเนา).

อรฉัตร โกมลนาค. 2548. “กระบวนการบูรณาการด้านสิ่งแวดล้อมแบบสหวิทยาการ โดยการจัดกิจกรรมในโรงเรียนระดับประถมศึกษา: กรณีศึกษาโรงเรียนจุลสมัย ตำบลบ่อทราย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Book

Labinowich, Ed “A closer Look at Environmental Education”, Science and children. March, 1971. (p 31-35). อ้างถึงใน วินัย วีระพัฒนานนท์ และบานชื่น สีพันผ่อง. 2539. “สิ่งแวดล้อมศึกษา (ฉบับต้นแบบ) การศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”. กรุงเทพฯ: ต่องสยาม.

การสัมภาษณ์

กัลยา แซ่ตั้ง. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2548.

_____. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 ตุลาคม 2548.

ชานัญ ไพชำนาญ. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2548.

โชคลาก สุวรรณเกษะ. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาทักษะคลองอู่ตะเภา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 25 พฤษภาคม 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาทักษะคลองอู่ตะเภาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 16 สิงหาคม 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาทักษะคลองอู่ตะเภาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 25 ตุลาคม 2548.

ณัฐยา ทิพย์รัตน์. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะเพื่อชีวิตระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 24 มิถุนายน 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาศิลปะเพื่อชีวิตระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 21 สิงหาคม 2548.

ธารรัตน์ อินทกาญจน์. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 สิงหาคม 2548.

_____. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 13 ตุลาคม 2548.

_____. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

เบญจมาศ นาคหลง. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 พฤศจิกายน 2548.

_____. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประชานคีรีวัฒน์.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2548.

เบญจมาศ นาคหลง. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 22 กรกฎาคม 2548.

_____. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2548.

_____. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2548.

_____. 2548. ครูแกนนำสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนพะตงประธานศิรีวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 13 พฤศจิกายน 2548.

ปฐม คงแก้ว. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 2 สิงหาคม 2548.

_____. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

ปจรรย์ สุทะเลเอียด. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ผู้ให้สัมภาษณ์,

17 มิถุนายน 2548.

ปัญญา พึ่งพันธ์. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ผู้ให้สัมภาษณ์,

27 พฤษภาคม 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ผู้ให้สัมภาษณ์,

2 สิงหาคม 2548.

_____. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาฟิสิกส์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. ผู้ให้สัมภาษณ์,

26 ตุลาคม 2548.

ปัทมา ชูสังข์. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

พิมพ์ร บุญระรัตน์ 2548. ครูผู้สอนรายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.
ผู้ให้สัมภาษณ์, 10 มิถุนายน 2548.

พิมพ์มาศ รังสรรค์ศฤงศ์. 2548. ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนพะตงประชนาศรีวิวัฒน์.

ภิราย คณิงกิจก้อง. 2548. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2548.

วรรณิการ์ณ เมืองโคตร. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

วรวิทย์ โรจนวิภาต. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 15 มิถุนายน 2548.

_____. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

ศุภนัส จันแก้ว. 2548. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5. ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 กันยายน 2548.

สมชีพ แซ่ถิ่ม. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 26 ตุลาคม 2548.

สุนันทา ปุณยะสาร. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาภาษาอังกฤษระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 2 มิถุนายน 2548.

สุภาพ ยะพงศ์. 2548. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพะตงประชนาศรีวิวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 2548.

_____. 2548. ผู้ช่วยผู้บริหารสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ โรงเรียนพะตงประชนาศรีวิวัฒน์.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 20 มิถุนายน 2548.

อภิศักดิ์ มลิแก้ว. 2548. นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง. ผู้ให้สัมภาษณ์, 28 ตุลาคม 2548.

แอนนา สุขสังวาลย์. 2548. ครูผู้สอนรายวิชาเคมีระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.

ผู้ให้สัมภาษณ์, 18 มิถุนายน 2548.